

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, C. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

D. G. Maxim.—*Legea Titlurilor la purtător perdute, furate, distruse.*

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație și Justiție, secția II.*— Recurs în Casație.— Evacuarea din imobil.— Hotărâre definitivă.— Suspendarea executării.

(I. Brecher cu Andrei Lazaris).

Curtea de Apel din Galați, secția I.— Comerț maritim.— Căpitan de vas.— Acțiuni în justiție.— Proprietarul vasului.— Ratificare.

(I. Angheliscus cu Gustave Dor & Co.).

Tribunalul Ilfov, secția II c. c.— Pământ rural.— Instrăinare.— Străini.— Prohibiție constituțională.— Ratificare.— Prescripție.— Minori.— Indiviziune.

(Elvira Dr. Orăscu și Amelia Vasilescu-Plopeanu cu Eforia Spitalelor Civile).

Legea Titlurilor la purtător perdute, furate, distruse

1) *Imprejurările creării Decretului-lege din 13 Noiembrie 1918, devenit lege. Principalele modificări ale vechii legi din 1883 și alte legi.* 2) *Comparațiune între vechea legislație din 1883 și alte legi.* 3) *Teoria titlurilor la purtător perdute sub imperiul Codicelui civil. Părerea Profesorului; George Mărzescu.* 4) *Dispozițiunile legilor belgiene și franceze în această materie.* 5) *Procedura legilor franceze din 1872 și 1902. Dispozițiunile legilor germane, engleze, italiene și soterane.* 6) *Principala deosebire între sistemul francez și german, provenită din concepțiuni diferite. Superioritatea sistemului francez.* 7) *Mecanismul legii române din 1883 și lacunele ce le prezintă. Părerea Juristului Degré.* 8) *Liberarea de duplicate și revendicarea titlurilor sub actuala lege română din Noiembrie 1918. Comisiunea instituită pe lângă Ministerul de finanțe. Progresul realizat de această ultimă lege.* 9) *Interpretarea ultimului alineat al art. 7 din lege în ce privește nulitatea prescrisă în cazul când Comisiunea de judecată este sesizată peste termenul fixat.* 10) *Legea din Noiembrie 1918 față cu titlurile la purtător străine perdute, furate sau distruse.* 11) *Concluziune.*

1). Evenimentele succedate în ultimii ani ai războiului, după regretabila părăsire a frontului de către fostii noștri aliați dela răsărit, a dat loc la ocupațiunea inamică a unei mari părți din pământul țării, fapt ce a adus mari dezastre.

Tristele urmări ale ocupațiunii au avut repercusiuni și în viața economică; multe titluri la purtător s'au fu-

rat, s'au distrus și unele au dispărut în devastările ce au însoțit invazia dușmană. Depozitele însemnate ale Băncilor și ale Casei de depuneri au fost transportate în afară de hotare pentru ca să scape de urgia dușmanului. În aceste împrejurări, publicul a trebuit să sufere, mersul transacțiilor a fost oprit și o ameliorare urgentă, care să înlăture inconvenientele vechii legislațiuni s'a găsit necesară, care să îndrepte, în limitele posibilității, aceste consecințe.

Legea din Ianuar 1883, dacă în primele timpuri de începuturi economice și financiare, când emisiunile erau rari și mici, a făcut față nevoilor, după cum spune d. *Teianu*, neobositul Director general al Datoriei publice, s'a dovedit a fi necorespunzătoare regulilor ce trebuie să guverneze regimul valorilor mobiliare. După cum arată și d-sa, dacă cineva perdea un titlu sau coupon, indiferent de valoarea lui, trebuia să ia calea justiției, destul de lungă și costisitoare, trebuia să aștepte zecce ani pentru obținerea duplicatului¹⁾ și adăogăm că nu prevedea nici o garanție serioasă pentru deținătorii titlurilor, adică pentru acei cari le-au compărat de bună credință prin o casă de bancă sau prin un mijlocitor de schimb, înainte de publicarea opoziției.

La 13 Noiembrie 1918, guvernul, având în fruntea Ministerului de finanțe pe d. *Oscar Kiriacescu*, a întocmit un decret-lege²⁾ care ținând seamă de legislația anterioară, stabilește pentru titlurile la purtător pierdute, distruse sau furate prescripțiuni noi cu soluțiuni de o scurtă durată, aplicabile atât la plata cupoanelor de dobânzi și dividende cât și la liberarea de duplicate sau plata capitalului pentru diferite titluri: rente, obligațiuni, serisuri fonciare sau acțiuni emise în țară.

Modificările introduse au ținut seamă de toate lacunele constatate sub imperul vechii legislațiuni, și caută să dea satisfacțiune la trei necesități principale:

a) De a da facultate posesorului să obțină un duplicat al titlului său perdut, distrus sau furat, și aceasta într'un termen mai scurt, luând garanții ca emitentul titlului să nu fie expus la o dublă reclamație, în cazul când unul de al treilea ce ar deveni cesionar ar căuta să se buceure de avantajele atașate titlului primitiv.

b) De a-l garanta contra plăței în mâinile unui de al

1) Explicațiuni și formulare la Noua lege a Titlurilor la purtător perdute, distruse sau furate, etc, C. N. *Teianu*, București, 1919, 22 pagini.

2) Acest Decret-lege a fost ratificat de Corpurile legiuitoare prin o lege ulterioară.

treilea detentor al capitalului dacă devine exigibil și de a-i permite a încasa el însuși acest capital, iarăși într'un termen scurt și cu formalități simple.

c) A garanta pe proprietarul deposedat contra pierderilor cupoanelor și dividendelor aferente titlurilor pierdute, furate sau distruse și a-i permite de a încasa cât mai curând veniturile sale, tot în termen scurt și după o procedură sumară, și

d) A căuta o soluțiune practică în cazul când în intervalul dela notificare și până la judecarea opozițiunii se prezintă spre negociare titlurile sau spre achitare cupoanele titlurilor declarate pierdute, furate sau distruse.

Mai târziu, la 15 Septembrie 1920, s'a promulgat „Legea privitoare la duplicate pentru Titlurile evacuate la Moscova¹⁾, dar aceste dispozițiuni speciale fac obiectul unui studiu separat.

2). Vom examina întru cât legiuitorul din 1918 prin modificările sale, a ajuns la scopul ce-l urmărea, și pentru a lămurii mai bine dispozițiunile ce le-a întocmit, prin un scurt istoric vom expune sistemul vechii legislațiuni, comparând-o cu alte legislațiuni străine și cea actuală.

O chestiune de actualitate, privitoare la interpretarea art. 7 al noiei legiuri, ne va ocupa în special, întru cât în sânul Comisiunii speciale pentru judecarea opozițiilor și autorizarea emiterii de duplicate, instituită pe lângă Ministerul de Finanțe¹⁾ s'a ivit divergență.

3). Încă dela primele creațiuni ale Titlurilor la purtător, trăsătura caracteristică a jurisprudenței române a fost că titlul, care nu este decât un obiect material, o probă scrisă a dreptului, nu poate atrage de plano, prin distrugerea sa, pierderea dreptului.

Astfel, în genere, sub imperiul Codicelui civil, tribunalele în caz de pierdere a titlurilor la purtător, aplicau dispozițiunile articolelor 1909 și 1910 din acest Codice. Chiar sub imperiul acestui codice, valorile la purtător au luat o mare întindere: bonuri rurale, rente, acțiuni de drum de fier, împrumuturi felurite. Posesorului i se recunoștea acțiune contra aceluia care găsindu-le voia să și le apropie, sau contra acelora căror el le-a încredințat cu titlu de mandat, de deposit sau de amanet.

Titlurile la purtător fiind asimilate cu celelalte mobile corporale puteau fi revendicate în mâinile celor de al treilea, nefiind nitei o piedică întru aceasta, fiindcă titlurile și cupoanele lor posedă numere ce le fac să fie imediat recunoscute. Revendicarea titlurilor, furate sau pierdute era totdeauna admisă contra posesorului, dar acesta putea reclama întoarcerea prețului ce l'a plătit, dacă le-a cumpărat la bălieu sau la un fârg sau la o vindere publică, sau dela un neguțator care vinde asemeni efecte. În comentarea ziselor dispozițiuni legale, regretatul Profesor George Mărzescu spunea: „Titlurile la purtător sunt susceptibile de toate speciile de fraudă: așa când vedem pe un erede prezente care mistue titlurile în prejudiciul celor absenți; când vedem intendentul, omul de încredere sau servitorul care le ascunde, când vedem un falit care spoliază pe credito-

rii săi. Dispozițiunile cele mai importante ale legislațiunii noastre civile sunt eludate, violate. Ca efectele la purtător, incapacitățile de a dispune și de a primi sunt vane și tot atât de vane sunt legile care voesc egalitatea între copii și care fixează cotitatea disponibilă și rezerva. Titlurile la purtător prezintă și alte pericole pentru posesori chiar; dacă ele se transmit cu ușurință, tot cu mare ușurință se pot fura și distruge într'o clipă. În toate aceste cazuri, drepturile posesorului se regulează după principiile asupra posesiunii mobilelor²⁾).

4). În Belgia ca și în Franța, mai înainte de promulgarea legilor speciale care guvernează materia, situațiunea proprietarului despoiat de titlul său era exclusiv regulată de dispozițiunile Codicelui civil aplicabile la mobilele corporale³⁾. Situațiunea era absolut identică cu cea expusă și prevăzută în articolele 1909 și 1910 din Codicele civil român.

Și sub imperiul dispozițiunilor acestor legi erau dificulități în aplicațiunea lor, pentru că excepțiunea privitoare la plata prețului cumpărături posesorului lucrului furat de către proprietarul originar, dacă cel întâi l'a cumpărat la un bălieu sau la o vindere publică, făceau zadarnice revendicările, căci cei cari și apropiu pe nedrept titluri la purtător, se grăbiau a le vinde la bursă sau prin agenți de schimb, și astfel prejudiciatul nu putea să-și ia titlurile de cât plătind prețul³⁾. În această stare a legislațiunilor ca și sub imperiul Codicelui nostru civil, proprietarul titlurilor pierdute sau furate nu era protejat contra unui cumpărător de bună credință decât numai în cazurile în care efectele n'au fost negociate la Bursă sau prin intermediul vreunui agent de schimb. Jurisprudența franceză și belgiană tindeau se prevaleze în mod constant regula că proprietarul titlurilor pierdute sau furate poate cere ca dobânzile lor să fie depuse la Casa de depuneri spre a fi eliberate titularului la cinci ani după scadența lor, iar în ce privește cererea de duplicate găsia că este inadmisibilă.

5). Legea franceză din Iunie 1872 modificată prin cea din Februar 1902, a fost cea dintâi care a fixat reguli precise în materia titlurilor la purtător.

Procedura acestei legi prevede o dublă notificare, comunicată Camerei sindicale a agenților de schimb din Paris, adică opunerea la negociare și instituțiunei emitente a titlului, precum și publicarea opoziției într'un Buletin special al Camerei sindicale. În urma notificării curge un termen după care oponentele este în drept, după ordonanța Președintelui Tribunalului, și dând oarecare garanții, să obțină plata dividendelor și a capitalului. Oponentele, după o publicare continuă după darea ordonanței, fără ca să se prezinte nimeni ca proprietar a titlului, este autorizat a cere un duplicat a titlului primitiv, care oprit la negociare, este publicat ca atare într'o perioadă de zece ani, în acelaș Buletin. Dacă posesorul titlului se prezintă la plata cupoanelor sau a capitalului, instituția emitentă este îndatorată a opri titlul, a aviza pe oponent prin scrisoarea recoman-

1) Această Comisiune, pe care de cinci ani am onoare a o presida are reprezentanții cei mai competenți, pe d-nii: C. N. Teianu, Directorul Dătoriei publice, T. Căpitanovici, Director la Banca Națională, C. Panaitescu, Directorul Creditului fonciar urban și *Mauriciu Blank*, directorul general al Băncei „Marmorosch Blank & Cie”.

1) *George Mărzescu*, «Explicațiuni asupra Codicelui civil» 1882, pag. 19.

2) Art. 2279 și 2280 Cod. civ. francez; 1382 și 1383 Cod. belg.

3) *Foleville*, «Traité de la Possession des Membres et des Titres au porteur», 1875, pag. 544 și următoarele.

dată, și astfel ambii, proprietarul și posesorul, puși în contact, își văd rezolvate drepturile lor prin sesizarea tribunalului, care decide asupra împrejurărilor¹⁾.

În Germania, dispozițiile privitoare la materie sunt împrăștiate în Codicele civil și comercial. Pentru titlurile emise de societăți, proprietarul trebuie să facă o opoziție prin care enunță actele doveditoare proprietății sale și opunerea formală de a se plăti purtătorului dividende sau capital. Tribunalul de prima instanță sesizat de asemenea opoziție, somează pe detentor de a prezenta titlul, în interval de șase luni până la un an, pronunțând interzicerea ori căreia plăți și dispunând publicarea acestei măsuri. Dacă titlul este adus, procedura încetează și începe discuțiunea diferendului pe cale principală între părți. În cazul când nu se prezintă titlul, proprietarul deposedat face o nouă opoziție Tribunalului, care poate da o Ordonanță de anulare a titlului, în urma căreia beneficiarul ei, poate uza de toate drepturile față cu instituția emitentă și să ceară un duplicat și titlului originar²⁾.

În celelalte țări, eliberarea duplicatelor nu prezintă măsuri deosebite. În Anglia, art. 40 al legii „The Companies Act 1908”, cuprinde dispozițiuni privitoare la eliberarea de duplicate, care se presupun adoptate de orice societate, dacă statutele nu cuprind derogare expresă. Italia nu admite nici un fel de opoziție pentru titluri de rentă ale statului, iar pentru cele ale societăților în caz de distrugere, se poate cere duplicat prin acțiune directă înaintea tribunalului³⁾. Și, în fine, procedura svizzeră prevede termeni de trei ani, în care detentorul necunoscut este îndatorat să prezinte titlul, duplicatul putând fi eliberat după trecerea acestui termen⁴⁾.

6). Din examinarea dispozițiilor prescrise de diferite legi în această materie se vede că două sisteme sunt în prezent: cel francez care se ocupă în special de interesele proprietarului deposedat și favorizează revendicarea, și cel german care caută să garanteze interesele purtătorului titlului pierdut. Această diferență provine din concepțiunea juriștilor germani cari au făcut să treacă în legislațiune principiul unilateralității în raporturile juridice, după care, singura promisiune constituie un raport de drept unilateral și obligator prin el însuși, astfel că dreptul este creat prin simplul fapt al emisiunii, și instituția emitentă se obligă către purtătorul titlului ca generator de drept⁵⁾. În concepțiunea legiuitorului francez, transmisiunea titlului echivalează cu o cesiune de creanță și tradițiunea constituind numai o formalitate, acordă în principiu proprietarului deposedat dreptul de revendicare chiar dacă a avut loc o cesiune fără valoare, pătată de fraudă.

În comparațiunea ambelor sisteme menționate, dife-

riți publiciști au pus în evidență superioritatea sistemului francez și între alții d. *Lainé*, profesor la Facultatea de drept din Paris, într-o ședință a Congresului Institutului de drept internațional din Gand a spus: „După mine nu este o profundă diferență între sistemul francez și german: amândouă admit libera circulațiune a bunurilor, dar în Germania acest principiu este absolut; în Franța este temperat prin considerațiuni de justiție și moralitate... Sistemul francez corijează libera circulațiune a titlurilor, moralisându-l; el nu aduce piedică negoțului, dar el se ocupă de însănătoșirea lui; și se poate spera că în urma marilor sale calități de ordin moral acest sistem va sfârși de a triumfa în străinătate¹⁾.

7). Legiuitorul nostru din 1883, care întâia oară s'a ocupat de această materie s'a inspirat de dispozițiunile legii franceze din 1872, având în vedere și jurisprudența care a denotat lacunele acestei din urmă.

Examinând mecanismul acestei legi, se vede că proprietarul titlului la purtător creat în România, în caz de pierdere, distrugere sau furt trebuie să facă opoziție Ministerului de finanțe dacă titlurile sunt emise de Stat, Primăriilor sau stabilimentelor emitente, dacă sunt ale acestor instituții cu indicații precise asupra provenienței efectelor. Astfel, suspendându-se plățile, dacă nu se prezintă nimeni în interval de doi ani, proprietarul poate cita pe debitor la tribunalul domiciliului acestuia pentru a fi condamnat la plata dobânzilor sau dividendelor trecute și viitoare. Pentru obținerea capitalului, se cere o hotărâre, și depunerea la Casa de consignațiuni a unei cautiuni, în numerar sau efecte; și numai după zece ani se poate elibera duplicat în locul titlului pierdut²⁾, eliberându-se cautiunea. Legea mai prescrie publicațiunea în Monitorul Oficial a deciziunilor irevocabile prin care s'a autorizat sau s'a respins liberarea duplicatelor, și prin art. 20 consacără principiul stabilit în urmă și prin articolul 58 din Codicele comercial, privitor la modurile și condițiunile în care se poate efectua revendicarea unor asemenea titluri³⁾. În fine, în ce privește cupoanele pierdute, furate sau distruse, după art. 19 din lege, se înființează o procedură sumară, cu termen scurt de un an, în care oponentii vor putea cere Comisiunii plata cupoanelor opozate.

După cum arată și marele nostru jurist, regretatul *Degré*, legea română din 1883, adaptată după legea franceză, cuprinde modificări ce au fost mult criticate⁴⁾. În primul loc, nu se garantează suficient drepturile deținătorului titlurilor furate, care le-a obținut de bună credință, întru cât ele devenind *nenegociabile*, în urma popririi, se fixează un termen prea lung de 10 ani, pentru eliberarea duplicatului. Și, nu se precizează că titlul primitiv este desființat. Într'un articol de fond al *Revistei economice*, reproduc de d. Malconi, cu referire la

1) A se vedea: *Foleville*, op. cit. pag. 610 și urm. *Dumont*, „Titres au porteur détruits, volés, perdus” pag. 12 și urm.

2) Cod. civ. german, art. 793-808; art. 854-872, 929-936, 1006 și 1017; Cod. com. art. 228 și 367. *Dumont*, pag. 13 „Système allemand.”

3) Art. 56 și 57 Cod. com. italian; A se vedea detalii: *Bruschettini* „Titoli al portatore”, Fratelli Boccia, 1898, pag. 250, 272, 490.

4) *Foleville*, op. cit. pag. 877.

5) Această teorie a trecut în articolele 36 și 37 din cod'cele comercial italian, și apoi în articolele 37 și 38 din codicele român comercial. *Worms*, „Volonté unilatérale” pag. 167 și urm.

1) „Annuaire de l'Institut de droit international” 1906, pag. 436-438.

2) Eliberarea duplicatului înainte de 10 ani este admisibilă numai dacă se constată neîndoelnic distrugerea. (art. 9 al legii din 1883).

3) A se vedea lacunele acestei legi, într'un studiu documentat al d-lui *George Malcoci*, „Dreptul”, 1905, pag. 269. În ce privește consecințele ce a provocat art. 58 din Cod. com. asupra dispoziției art. 20 al legii din 1883 a se vedea articolul D-lui *Cerban*, din „Dreptul”, 1898 pag. 221.

4) *Alexandru Degré* „Scrieri juridice”, IV, pag. 298.

acest termen lung de lichidare a drepturilor celui poprit se zice:

„Dacă în adevăr, este în interesul creditului public ca averea întrebuințată în fonduri publice să fie cât mai mult garantată, dacă e absolut necesar ca titlurile furate să nu poată fi strecurate cu aceeași înlesnire ca un bilet de bancă, acelaș interes reclamă ca posesorul de asemenea titluri să nu fie împiedicat cu prea multă ușurință de a dispune de ele”¹⁾ și, în ultimul loc, greutățile ce se întâmpinau cu procedura și judecata în ambele instanțe de fond, făceau aproape irealizabil sfârșitul acestor diferende, ce necesitează o procedură sumară și de scurtă durată.

8). La 13 Noembrie 1918, în urma necesităților ce-am menționat, s'a promulgat la Iași, Decretul-lege No. 3380, privitor la titluri pierdute, distruse sau furate.

Acest decret, devenit lege, determină mai precis ca vechea lege condițiunile sub care proprietarii depozitați, pot să obțină liberarea de duplicate sau plata capitalurilor și dobânzilor sau dividendelor, și scurtând în acest scop termenul în care se poate încuviința duplicatul, dela zece ani la un an și cel mult un an și jumătate dela data primirei opozițiunei, înlătură cautiunea prescrisă de legea veche; și, în determinarea condițiunilor sub care proprietarii pot să revendice aceste titluri în contra deținătorilor lor actuali, institue o procedură specială, prin întocmirea unei Comisiuni administrative, ce judecă opozițiile și cererile privitoare la eliberare de duplicate în termen scurt, și fără alt atac la instanțele ordinare²⁾.

Astfel, prin această măsură, cât și prin simplificarea procedurii în ce privește plata cupoanelor pierdute, furate sau distruse, și înlăturarea altor lacune a vechei legi, ca acea ce se referă la anularea formală a titlurilor primitive în caz de eliberare de duplicate, s'a ajuns la un complex de dispozițiuni ce au dat rezultate favorabile, sub raportul înlesnirii tuturor celor cari au avut interes de a fi ocrotiți în drepturile reclamate.

Ultima lege chiar cu unele lacune, realizează un progres serios asupra trecutului, într-un cât în modul cum a fost aplicată n'a dat loc la critici.

9). După o practică îndelungată a legii actuale, care prin art. 7 scurtează după cum am arătat, la un an și cel mult la un an și jumătate, termenul în care Comisiunea specială trebuie să hotărască asupra emiterii duplicatului sau plății capitalului, în cazul când titlul a eșit la sorti, s'a ivit dificultate în ce privește interpretarea ultimului alineat al articolului ce ne preocupă, adică următorul:

„În termenul menționat, după un an dela data primirei notificării opoziției și cel mai târziu până la un an și jumătate, oponentul trebuie să sesizeze Comisiunea, depunând odată cu cererea recipisa pentru plata taxelor de procedură și toate actele de care se servește în cauză. Aceasta sub pedeapsă de nulitate și fără a i se mai putea acorda un alt termen”.

1) *Malcoci*, «Dreptul», loc. cit

2) Art. 4 și urm. a Decretului-lege din 1918, publicat în «Monitorul oficial». No. 190 din 1918. Acest decret n'a reprodus art. 20 a vechei legi privitor la condițiunile revendicărei, și credem că aceasta s'a făcut pentru că principiile sunt formulate în articolul 58 din codicele comercial. Socotim în fine, că deciziile Comisiunei sunt supuse recursului ca Casație, față cu dispoziția categorică a noiei Constituții, după care recursul este de ordin constituțional.

Dar dacă oponentul neglijează și nu sesizează Comisiunea în termenul legal, faptul său are de efect de a i se anula opoziția și cererea făcută, cu perderea cheltuielilor de timbru și taxe, provocate prin angajarea tardivă a instanței, cu posibilitate pentru dânsul de a efectua o nouă opozițiune cu o nouă cerere și noi taxe, sau dacă neglijența sa îi aduce decădere irevocabilă asupra dreptului însuși, a proprietății titlului, nemai putând deci sesiza din nou Comisiunea de judecată, în urma unei noi opozițiuni?

Cestiunea prezintă mare interes, pentru că în dese cazuri reclamantii duplicatelor pierd termenul legal și unii, după anularea primei lor opozițiuni, introduc alta nouă cu caracter contencios, față de instituția emitentă.

Dispozițiunile legii din 1918 au de scop de-a întocmi o procedură sumară pentru obținere de duplicate, în caz de pierdere, furt sau distrugere a titlului original; ele nu au în vedere de a reglementa în caz de conflict dreptul de proprietate asupra titlurilor, căci precum formal se exprimă articolul 14 din lege, din moment ce se ivește titlul contestat, instanțele ordinare. Astfel, dacă Comisiunea instituită pentru acordarea duplicatelor n'are cădere de a statua în contencios asupra fondului dreptului, nu credem că neangajarea acestei instanțe în termenul legal și respingerea cererii de eliberare de duplicate ca tardivă, în ipoteza noastră, să poată avea consecințe atât de grave asupra dreptului de proprietate al titlului, ca să anihileze în totul acest drept, fie în favorul instituției emitente, fie în favorul unui posesor de rea credință, și aceasta într-un cât zisul drept al fondului nici n'a fost și nici nu poate fi pus în discuție de cât în fața instanțelor ordinare.

De altmintrelea, această soluțiune se impune în baza unui argument de text, pentru că din articolul 7 nu se prevede în mod formal decăderea oponentului tardiv de a întocmi o nouă procedură; zisul text arătând că nu i se mai poate acorda un alt termen în instanța angajată, adică că nulitatea la care se referă privește actele de procedură încheiate cu ocaziunea opozițiunei. Și, în fine, interpretarea ce se cereă a se da, ar contrazice principiile de echitate, pedepsind fără drept pe proprietarul depozitat și în mod atât de aspru pentru o simplă neglijență; ceiace în multe cazuri nici n'ar putea avea loc, căci, dacă un asemenea proprietar depozitat, cu opoziția respinsă ca tardivă, găsind pe autorul furtului, s'ar adresa ulterior instanței ordinare spre a-i restitui titlul sau a-i plăti daune echivalente, în nici un caz nu i s'ar putea tăgădui dreptul său, pe baza lucrului judecat, sub cuvânt că instanța duplicatelor i-a respins definitiv prin decisiunea de tardivitate însuși dreptul de proprietate asupra titlului furat.

10). Afară de titlurile la purtător de stat și ale societăților particulare naționale, se află în țară un mare număr de titluri străine, mai ales franceze; și, în câteva rânduri, Comisiunea a fost sesizată spre a elibera duplicate a unor asemenea titluri străine, distruse sau pierdute, în urma invaziei dușmane.

Desigur că aceste cereri au fost refuzate pentru simplul motiv că legea specială se ocupă numai de titlurile emise în țară, și, în tot cazul, chiar dacă instanța ar dispune eliberarea duplicatului, această măsură ar fi iluzorie, pentru că societățile emitente străine nu pot fi

constrânse prin justiție spre a se conforma dispozițiilor legilor române. (Art. 1 din lege).

D-l Foleville, invocând aceste dificultăți în ce privește valorile la purtător străine, socoate că dacă nu ne putem servi de legea națională spre a împiedica plata dobânzilor și a capitalului unui al treilea, de către o societate străină și a o face astfel responsabilă de plățile care le-ar face în disprețul unei opozițiuni, se poate cel puțin opri circulațiunea titlurilor prin publicare în *Monitorul Oficial*, căci această publicare nu atrage nici o responsabilitate pentru societatea străină, și ea ar avea de efect să constituie de rea credință pe orice achizitor posterior¹⁾.

Negreșit că aceste măsuri ar fi aplicabile între cetățenii români și străini locuind în țară, dar, întru cât ele ar putea da naștere la discuțiuni privitoare la naționalitatea părților sau asupra locului negocierii, socotim că este mai prudent pentru cei interesați de a se conforma în ce privește opozițiunea și cererea duplicatului dispozițiilor legale ale țării instituției emitente, căci ea atât în raporturile de drept cu proprietarul cât și față cu cei de al treilea, nu poate da urmare opozițiunii decât în măsura în care propria sa lege o autoriză, ca singura ce poate să-i asigure o descărcare valabilă, în condițiunile articolului 13 din legea română²⁾. Pentru țările aliate și neutre intervenirea cu opozițiunii va fi ușoară, și câte odată chiar pentru celelalte țări. Cunoaștem un caz al unui proprietar din Iași, care, având chitanța de depunere a unor titluri, la Banca Dresdner din Berlin, pierdută în Tesaurul dela Moscova, în urma unor numeroase stăruințe și formalități, prin intervenire directă, a reușit să i se restituie depozitul.

11). Jurisprudența nesigură și criticele la care au dat loc vechea lege din 1883, au permis noului legiuitor din 1918 să aducă modificări noi și să completeze lacunele. El a avut în vedere necesitățile locale, și deci, opera sa trebuie privită ca expresia cea mai completă a realizării unui progres. De aceasta ne putem convinge ușor, dacă examinăm dispozițiunile legilor similare străine, dezvoltate pe larg de către autori³⁾. Timpul și experiența vor lămurii, în viitor, rezultatele aplicațiunii noii legi.

Dimitrie G. Maxim

Președinte la Curtea de Apel

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția II

Audiența de la 30 Iunie 1924

Președinția D-lui. Oscar N. Nicolescu, Președinție

I. Brecher cu Andrei Lazaris

RECURS ÎN CASAȚIE.—EVACUARE DIN IMOBIL.—HOTĂRĂRE DEFINITIVĂ.—SUSPENDAREA EXECUTĂRII.—ART. 68 DIN LEGEA CURȚII DE CASAȚIE.

1) Foleville, op. cit. pag. 656.

2) Foleville, op. cit. pag. 656.

3) Idem, op. cit. pag. 839-879; Wahl «Traité théorique des porteurs» 1891, II No. 1250 și urm.

Suspendarea executării, în virtutea art. 68 din legea Curții de Casație, a unei hotărâri definitive prin care se ordonă rezilierea unui contract de locațiune și evacuarea chiriașului din imobil, nu este lăsată la facultatea părții, ca în cazul când e vorba de o hotărâre comdnatorie la o sumă fixă, ci e lăsată la aprecierea instanței care a pronunțat hotărârea ce se execută, care va arăta însă motivele de fapt pe care s'a întemeiat când e respins sau admis cererea de suspendare.

No. 323.—Casată, în urma recursului făcut de T. Brecher, decizia Curții de Apel din Galați, secția I, No. 1119 din 1924, în proces cu Andrei Lazaris.

S'au ascultat raportul făcut în cauză de d-l consilier A. Procopiu; c-nii avocați Jean Redler pentru recurent și C. Worthmann pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare tras din violarea art. 68 din Legea Curții de Casație, exces de putere și nemotivare.

Având în vedere jurnalul atacat cu recurs, din care se constată că Andrei Lazaris, în calitate de chiriaș principal, a chemat în judecată Banca Marmorosch-Blank, spre a fi obligată să evacueze magazia din parter cu pivnița din imobilul situat în București, strada Colței No. 25, pe care numita Bancă îl ocupă ca subchiriașă; că, această acțiune a fost admisă definitiv, prin decizia Curții de Apel din București, Secția IV-a, No. 50/923; că Andrei Lazaris punând în executare această decizie, T. Brecher face contestațiune, pe motiv că ocupă de fapt imobilul și deciziunea ce se execută nu-i este opozabilă, contestațiunea care a fost respinsă definitiv de Curtea de Apel din Galați, secția I-a, prin decizia No. 115/924; că, T. Brecher atacând cu recurs în Casație această deciziune, a cerut suspendarea executării ei, până la rezolvirea recursului, pe baza unei cauțiuni ce a depus și care reprezintă câștiul de chirie pe semestrul în curs și pe cel următor; că, Curtea de Apel din Galați, secția I, prin jurnalul supus acestui recurs, a respins cererea de suspendare, motivând, în drept, că după dispozițiunile art. 68 din legea Curții de Casație, suspendarea executării este lăsată la facultatea instanței a cărei hotărâre se execută, iar, în fapt, că în speță nu este cazul a se încuviința suspendarea, ținând seamă de piesele la care s'au referit părțile și de considerațiunile ce au invocat, fără să arate acele piese sau considerațiuni cari au determinat judecata sa;

Având în vedere că, prin motivul de casare se invoacă violarea art. 68 din legea Curții de Casație și nemotivarea deciziei:

Considerând că art. 68 din legea Curții de Casație dând drept împričinaților de a obține suspendarea executării hotărârilor definitive, în cazul când au introdus recurs contra lor, supune obținerea acestei suspendări condițiilor fixate prin diversele aliniate ale acestui text de lege;

Considerând că dacă, atunci când este vorba de o condamnățiune la o sumă determinată și fixă, obținerea suspendării este lăsată la facultatea părții care depune valoarea corespunzătoare, conform aliniatului întâiu, rolul judecății fiind numai de a constata dacă

cuantumul cautiunii depusă corespunde cu valoarea condamnățiunii și a ordona suspendarea, nu tot astfel este când condamnățiunea nu consistă într'o sumă determinată, ci se referă, cum este în speță, la rezilierea unui contract de locațiune și la evacuarea imobilului;

Că, în acest caz, prin analogie cu cel prevăzut de partea ultimă a aliniatului al 2-lea, întrucât este vorba de expulzare din folosința unui imobil, obținerea suspendării nu mai este lăsată la facultatea părții, ci la aceea a instanței care a pronunțat hotărârea ce se execută, care va avea nu numai să fixeze cuantumul cautiunii, ci și să hotărască dacă, față cu împrejurările de fapt ale pricinii, este sau nu locul să se acorde suspendarea cerută;

Că, așa fiind, Curtea de Apel judecând că, în cazul unei condamnățiuni la rezilierea contractului de locațiune cu evacuarea, suspendarea executării acestei condamnățiuni este lăsată la facultatea ei, nu a violat art. 68 din legea Curții de Casație și motiul de casare nu este fondat în prima sa parte;

Considerând că, deși instanța de fond a rezolvat exact cesțiunea de drept, atunci când a decis că aparține ei să aprecieze utilitatea cererii de suspendare și să decidă dacă este sau nu locul de a o admite, instanța, în speță, însă, nu arată motivele și împrejurările de fapt ale pricinii pe cari s'a întemeiat, ca să găsească că nu trebuie admisă cererea de suspendare făcută de recurentă;

Că, în asemenea condițiuni, deciziunea este nemotivată;

Că, dar, motivul de casare devine fondat în a doua parte;

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

Secția I

Audiența de la 6 Iunie 1923

Președenția D-lui Eg. Bonachi, Prim-Președinte

I. Anghelicusis cu Gustave Dor & Co.

COMERT MARTIM.— CĂPITAN DE VAS.— DREPTUL DE A INTENTA ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE ÎN NUMELE PROPRIETARULUI.—ART. 520 C. COM.

CĂPITAN DE VAS.— ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE.— RATIFICAREA EI DE PROPRIETAR.— PÂNĂ CÂND POATE AVEA LOC.—PRESCRIPTIE.—ART. 520 ȘI 954 C. COM.

1. Potrivit art 520 c. com. căpitanul nu poate porni judecată în numele și în interesul proprietarului vasului, în ce privește vasul și navigațiunea cu care este însărcinat, de cât în cursul călătoriei și numai dacă este urgență.

2. Cu toate că potrivit art. 520 c. com. proprietarul vasului poate să-și însușească acțiunea introdusă de căpitan, însă această ratificare nu poate fi valabilă de cât dacă a avut loc înainte de împlinirea prescripției prevăzută de art. 954 c. com. pentru acțiunile ce derivă din contractul de închiriere sau inrolarea vasului.

No. 32.— Resp'ns apelul făcut I. Anghelicusis, căpitanul vasului „Nicolaos Constantinos” și Soc. Maritimă Orientă din Catania, cont a sentinței comeciale cu No. 54/ 22 a Trib. Covurului în proces cu Soc. comecială Gustava Dor & Co. din Marsilia și Firma Teohardi & Co. din Galați

S'au ascultat D-nii avocați A. Venianin pentru apelanți și Emil Codreanu pentru intimați.

Curtea,

Asupra excepțiilor propuse de intimați, privitoare:

1) la lipsa de calitate a lui I. Anghelicusis de a intenta acțiunea de față, întrucât la data introducerii ei la Tribunal, pe de o parte vasul nu se mai afla în cursul călătoriei iar pe de alta năutul nici nu mai era căpitan al vasului „Nicolaos Constantinos” la acea dată, și

2) la prescripțiunea acțiunii, fiind introdusă după trecerea unui an dela împlinirea călătoriei.

Având în vedere că conform art. 520 c. com. căpitanul nu poate porni judecata în numele și interesul proprietarului vasului, în ce privește vasul și navigațiunea cu care este însărcinat, decât în cursul călătoriei și dacă este urgență.

Având în vedere că dacă acțiunea de față ar fi fost introdusă de căpitanul I. Anghelicusis în intervalul de la 4 până la 18 Decembrie 1920, cât vasul s'a aflat sau chiar în timpul cât vasul nu terminase încă călătoria pentru care fusese navlosit Societății Gustave Dor & Co., evident ca ea ar fi fost regulat făcută și nici o discuțiune asupra acestui punct nu s'ar mai fi putut face.

Considerând însă că acțiunea a fost introdusă la 13 Decembrie 1921, deci la o epocă când călătoria pentru care vasul fusese navlosit luase de mult sfârșit, când deci vasul ne mai aflându-se în cursul călătoriei, căpitanul nu mai putea porni acțiunea în numele și interesul proprietarului.

Ca deosebit de aceasta, se constată, din certificatul Căpitaniei Portului Brăila No. 244/922 aflat în dosarul Tribunalului, pag. 22, că după cum rezultă din scriptele acelei căpitanii, la data de 10 Decembrie 1921, deci anterior introducerii acțiunii, căpitanul vasului „Nicolaos Constantinos” nu mai era I. Anghelicusis, ci Jean Zemblacon.

Ca dar, dintr'un îndoit punct de vedere, năutul I. Anghelicusis, fie că era, fie că nu mai era la data intentării acțiunii căpitan al menționatului vas, nu avea calitatea să pornească acea judecată în numele proprietarului, așa că din acest punct de vedere acțiunea urmează a fi respinsă.

Considerând că în ce privește ratificarea din partea proprietarului vasului, invocată de apelanți, și rezultând din faptul că sentința prin care Tribunalul își declină competența, a fost atacată cu apel, pe lângă I. Anghelicusis, în calitate de căpitan, și de Societatea maritimă Orientală, proprietara vasului, această ratificare ar fi fost valabilă dacă s'ar fi produs înăuntrul termenului în care se putea face acțiunea; că însă ea s'a produs abia la 14 Iunie 1922, data introducerii apelului, adică cu mult peste trecerea unui an dela împlinirea călătoriei pentru care vasul fusese navlosit și deci la o dată când acțiunea fiind deja prescrisă conform art. 954 c. com. nu mai putea fi valabil ratificată.

Că, în ce privește amânarea cerută de apelanți spre a dovedi că în momentul intentării acțiunii, I. Anghelicusis era încă căpitan al vasului „Nicolaos Constanti-

nos", Curtea găsește inutil să o mai admită față cu certificatul mai sus menționat al Căpitaniei Portului Brăila, care stabilește în mod cert și neîndoios, că încă dela 10 Decembrie 1921, deci anterior intentării acțiunii, căpitanul vasului nu mai era Anghelicusis ci Jean Zembacos.

Ca pentru toate aceste considerațiuni acțiunea se găsește nefondată și ea atare urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, redactate de d. Prim Președinte Eug. Bonachi, respinge ea nefondată acțiunea.

Semnați: *Eug. Bonachi, T. Rădvan, I. Pârvulescu, I. T. Liciu, A. Bogdan.*

TRIBUNALUL ILFOV, S. II c. c.

Audiența de la 31 Mai 1924

Președinția D-lui Traian Orleanu, Judcător de ședință

Elvira Dr. Orăscu și Amelia Vasilescu—Ploeanu cu Eforia Spitalelor civile.

PĂMÂNT RURAL.—DOBÂNDIRE DE CĂTRE STRĂINI.—NULITATE.—DACĂ POATE FI ACOPERITĂ PRIN RATIFICARE.—ART. 7 § 5 DIN CONSTITUȚIE.

NATURALIZARE.—EFECȚE.—DACĂ POATE VALIDA ACTELE NULE ÎNCEATE ÎNAINTE DE NATURALIZARE.

NULITATE DE ORDINE PUBLICĂ.—PĂMÂNT RURAL.—DACĂ SE POATE DOBÂNDI DE CĂTRE STRĂINI UN IMOBIL RURAL PRIN PRESCRIPTIE ȘI PRESCRIEREA ACȚIUNII ÎN ANULARE A ACTULUI DE VÂNZARE.—ART. 7 § 5 DIN CONSTITUȚIE.

VÂNZARE PENTRU EȘIRE DIN INDIVIZIUNE A BUNURILOR MINORILOR.—PRESCRIPTIA DE 5 ANI A CEREREI DE EVICȚIUNE.—DACĂ SE APLICĂ ȘI LA ACESTE VÂNZĂRI.—ART. 568 ȘI 689 PR. CIVILĂ.

1. Dispozițiunile constituționale cari prohibă dobândirea de către străini a imobilelor rurale în România, fiind de ordine publică, nulitatea convenției contrarie, deși nu este expres prevăzută, rezultă însă virtual și ea nu mai poate fi acoperită prin ratificarea ulterioară a părților.

2. Naturalizarea privind capacitatea persoanei beneficiare numai pentru viitor, nu privește actele trecute făcute cu violarea unei legi de ordine publică, cari au fost și rămân fără ființă juridică.

3. Nulitatea absolută a unui act este peremptorie și subzistă ori cât de lungă ar fi durata de timp trecută de la îndeplinirea actului interzis, putând fi invocată de orice persoană; astfel că vânzătorul unui imobil rural poate invoca nulitatea instrăinării imobilului către un străin, dacă ca străinul posesor al imobilului să poată invoca dobândirea proprietății prin prescripție și prescrierea acțiunii în nulitate, de oarece dacă s'ar admite prescripția ar fi să se poată face indirect prin prescripție ceea ce este prohibit direct prin convenție.

4. Prescripția de cinci ani prevăzută de art.

568 pr. civilă nu și are aplicație în materie de vânzare pentru eșire din indiviziune a unor minori, de oarece art. 689 pr. civilă nu a declarat comun și vânzării de bună voe a minorilor textul art. 568 cuprins în secțiunea urmării silite din procedura civilă.

No. 520 bis.—Admisă acțiunea intentată de Elvira Dr. Orăscu cu autorizația soțului său Dr. Orăscu și Amelia Vasilescu—Ploeanu cu petiția înregistrată la No. 2622 și 7611/923 în proces cu Eforia Spitalelor civile.

S'au ascultat Doii avocați Em. Dendrino pentru reclamante și Sicfert pentru pârâtă.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată de Elvira Orăscu cu consimțământul soțului său Dr. Orăscu prin petiția înreg. la No. 2622/923 și de către Amelia Vasilescu-Ploeanu prin petiția înreg. la No. 7611/923 în contra Eforiei Spitalelor Civile pentru anularea de acte de ordonanță de adjudecare și testament, predare de moșie și restituirea de valoare a parte din moșie expropriată;

Având în vedere că temeiul de drept al ambelor acțiuni este nulitatea absolută a cumpărării moșiei în litigiu prin licitație de către Miltiade Gheorghiu grec de origine, autorul pârâtei, din cauza prohibițiunii din art. 7 parag. 5 din Constituție față de străni.

Având în vedere susținerile orale și concluziunile scrise depuse la dosar.

Având în vedere că din inventarul cu data de 28 Aprilie 1870 la No. 26 se constată că moșia Icoana sau Dâmbovița jud. Olt și cureaua de moșie Călugărească din același județ au fost proprietatea lui C. Ploeanu care a murit cum reese din extractul de deces No. 746/95 al Ofițerului stărei civile București rămânând ca moștenitori ficele sale Elvira (azi Elvira Dr. Orăscu și Amelia (azi Amelia Vasilescu-Ploeanu), și un fiu în stare de concepție care a murit mai târziu, în drepturile căruia au intrat surorile sale fiind puse în posesie în regulă a căror calitate nu este contestată de Eforie, dovedită de altfel cu extractele de stare civilă No. 839/68 al Ofițerului de stare civilă București, cu extractul de căsătorie No. 7/907 al Comunei Poenari jud. Prahova și cu actul de notorietate autentificat de Trib. Ilfov la No. 2636/923.

Având în vedere că în urma avizului consiliului de familie moșia a fost scoasă în vânzare prin licitație publică pentru eșire din indivizie în anul 1889 iar prin actul de adjudecare No. 14 din Ianuarie 1889 a Trib. Ilfov S. Notariat moșia a fost adjudecată asupra lui Miltiade Gheorghiu care la acea dată era supus grec, fiind dovedit cu certificatul Ministerului de Justiție No. 5032/923 și al Ministerului de Interne No. 25464/923 că s'a născut în Samos, Grecia, și că cetățenia Română i-a fost acordată în 1898, adică după 9 ani dela cumpărarea moșiei, fapt constatat cu zisul certificat al Ministerului de Justiție.

Având în vedere că din actul de deces No. 61 din Lina Vati-Grecia, se constată că Miltiade Gherghiu a murit în 1906 lăsând prin testamentul său făcut în insula Samos nuda proprietate Eforiei Spitalelor Civile din București, iar uzufructul soției sale Anicuța Gheorghiu, iar aceasta murind în anul 1921, Eforia a fost trimasă în posesie asupra plinei proprietăți a moșiei

prin jurnala Trib. Ilfov Secția IV No. 10965 din 24 Iunie 1921.

Având în vedere că prin art. 7 par. 5 din Constituție s'a prevăzut că numai românii sau cei naturalizați români pot dobândi imobile rurale în România.

Considerând că această dispoziție constituțională este o măsură de conservare națională prin înlăturarea pericolului ce ar fi rezultat pentru Statul Român prin acumularea de către elementul străin de țară a proprietății imobiliare rurale care constituie sorginta producției naționale.

Considerând că ordinea publică fiind interesată, principiul constituțional trebuie să rămână nealterat cu aplicație generală și absolută pentru ca scopul legiuitorului să fie atins înlăturând orice excepție prin care s'ar tinde a-l eluda chiar temporar.

Considerând că convențiunile contrare legilor de ordine publică nu produc nici un efect juridic, dobândirea unui imobil rural cu violarea dispozițiunii de prohibițiune absolută nu poate realiza raportul juridic între factorii vânzării fiind radical nulă, nulitate care deși nu este expres prevăzută rezultă însă virtual.

Considerând că la data adjudecării moșii asupra lui Miltiade Gheorghiu, autorul pârâtei, acesta era străin, vânzarea n'a putut avea existență legală fiind considerat imobilul ce a făcut obiectul vânzării că n'a eșit din patrimoniul reclamantelor.

Având în vedere că Eforia opune ratificarea legală a înstrăinării ce ar rezulta din faptul împământenirii acordată cumpărătorului Miltiade Gheorghiu posterior dobândirii imobilului și renunțarea reclamantelor de a se mai prevala de nulitate, confirmând actul prin neacțiunea lor.

Considerând că naturalizarea survenită după mulți ani dela vânzare privind capacitatea persoanei beneficiare numai pentru viitor nu privește actele trecute făcute cu violarea unei legi de ordine publică care au fost și rămân fără ființă juridică. Că nici ratificare din partea reclamantului nu s'a produs pentru aceeași considerațiune, că ceea ce este nul dela origină nu poate deveni valabil or ce ar fi eventualul ei, numai în cazul când condițiunile legii fiind îndeplinite, părțile vor putea încheia o convențiune nouă privitor la același obiect.

Că de altfel, în speță, nici ratificarea expresă nu s'a făcut, nici acte de natură a face să reiasă o tacită ratificare nu s'au dovedit.

Că, simpla inacțiune din partea reclamantelor n'ar duce decât la prescripțiune într'o materie în care prescripția ar fi admisibilă; or în acest litigiu nulitatea absolută a adjudecării moșiei este peremptorie și subzistă oricât de lungă ar fi durată de timp trecută dela îndeplinirea actului interzis, putând fi invocată de orice persoană prin urmare și de vânzător fără a se putea invo-

ca de către posesorul imobilului dobândirea proprietății prin prescripție și prescrierea acțiunii în nulitate.

Că, dacă s'ar admite prescripția cum pretinde Eforia, s'ar face indirect prin prescripție ceea ce este prohibit direct prin convenție, iar dispariția prohibițiunii în urma schimbării produse în capacitatea juridică a cumpărătorului prin naturalizarea sa, nu are repercusiune asupra vânzării efectuată ilegal care nu mai poate deveni valabilă, căci s'ar consacra eludarea temporară a principiului constituțional pe timpul dela data vânzării până la naturalizarea cumpărătorului ori a transmișiunii acelei proprietăți unui român. Că astfel fiind, obiectiunea ridicată de pârâtă este nefondată.

Având apoi în vedere că Eforia a mai invocat prescripția de 20 ani și de 5 ani.

Considerând că actul de vânzare No. 14 din 9 Ianuarie 1899 fiind nul ca contrariu dispozițiunii de ordine publică a art. 7 par. 5 din Constituție, nu poate fi luat drept titlu de natură, dacă ar fi însoțit de buna credință, să opereze prescripția de 20 ani.

Că, în ce privește prescripția cincinală prevăzută de art. 568 pr. civ., în afară de considerațiunile arătate mai sus nu-și are aplicația în speță, de oarece fiind o vânzare pentru eșire din indivizie a unor minori, art. 689 pr. civ. n'a declarat comun și vânzătorilor de bună voie a minorilor textul art. 568 cuprins în secțiunea urmării silite din procedura civilă.

Că prin urmare în aceste condițiuni proprietatea moșiei n'a putut fi considerată ca eșită din patrimoniul reclamantelor și nici nu s'a putut transmite prin testament mai multe drepturi de cât a avut autorul pârâtei, trebuind a li se recunoaște reclamantelor dreptul de proprietate asupra întregii moșii.

Considerând că în urma legii agrare, 929 hectare din întinderea moșiei totală de circa 1130 hectare a moșiei au fost expropriate;

Considerând că potrivit art. 73 din aceeași lege pretențiunea asupra moșiei sau părții de moșie expropriate se valorifică asupra pretului.

Considerând că prin deciziunea de expropriere No. 393/922 a Curții de Apel S. II Craiova s'a stabilit pretul la 2240 lei de hectar făcând un total de lei 2.080.960 ca echivalent al părții expropriate.

Că, prin consecință, reclamantele au dreptul la această sumă pentru partea expropriată de moșie.

Că, așa fiind, acțiunile făcute în cauză sunt fondate și ca atare urmează a fi admise.

Pentru aceste motive, admite acțiunea.

Semnați: *Traian Orleanu, Virgil Sălceanu.*

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în întârziere a'i trimite costul abonamentului rămas neachitat.